

POSUDEK NA BAKALÁŘSKOU PRÁCI:

Nikola Répalová

Goralské pověry a nadpřirozené jevy na území Horné Oravy ve 20. a 21. století

Ústav etnologie a střeoevropských a balkánských studií FF UK, Praha 2024, 60 s., přílohy

Bakalářská práce Nikoly Répalové se zaměřuje na nosné téma goralských pověr a víry v nadpřirozené jevy na Horní Oravě. Realizaci prezentovaných empirických dat je možno uvítat i vzhledem k faktu, že se (vzhledem k transformaci a mizení pověrečného myšlení v současnosti) jednalo o svého druhu „záchranný výzkum“.

Autorka prokázala při výběru tématu i jeho realizaci cílevědomost, systematicčnost a samostatnost. V textu postupně nastiňuje teoretické a metodologické pozadí zvolené problematiky, v němž se na úrovni BP zasvěceně orientuje (mj. vymezení pojmů pověra a nadpřirozená bytost). Teoretická, výrazně pozitivisticky a konstatačně laděná část však prezentuje i řadu nadbytečných informací (kupř. subkapitola o goralském oděvu – s. 13–17). Popisná široká prezentace historicko-kulturního kontextu tak místy nabývá až „zibrtovské“ podoby. Autorka také mechanicky a nekriticky přejímá některá nejistá a více než sporná data – kupř. o původu mušlí na goralských kloboucích (pozn. 14/, s. 15).

V kontextu vlastní, empirické části textu je možno ocenit, že N. Répalová v rámci svého přístupu dokázala nalézt specifickou, mnohdy i psychologizující rovinu, vhodně kombinující popisné a analytické prvky. V tomto oddíle, obsahujícím řadu vzpomínek a reflexí narátorů, jsou prezentované pověrečné výpovědi a představy cíleně analyzovány a interpretovány. Ze sociolingvistického hlediska je třeba ocenit i snahu o zápis výpovědi v goralském dialektu, který právě v současnosti prochází procesem jazykového posunu (tj. nepředávání jazyka nejmladší generaci).

Eventuální pozornost by si zasloužila i řada nabízejících se rozšiřujících kontextů (kupř. eventuelní prolínání tradiční pověrečnosti a novodobé ezoteriky), jež bylo i v textu limitovaným rozměrem BP možno alespoň naznačit. V závěrečném shrnutí autorka přehledně sumarizuje dosažená zjištění, která mohou být i východiskem pro další výzkumy na zvoleném tematickém poli.

Na rovině BP vykazuje práce dobrou poučenost již existující literaturou k tématu.

V textu najdeme drobné jazykové nedostatky a lapsy, např.:

- v titulu práce by mělo stát „Horní“ (nikoli „Horné“) Oravy = vliv slovenského skloňování;
- pozn. 15/, s. 19 – chybná transkripce a překlad u ruského titulu: „Slavyan“ namísto „Slavjan“, slovo (plural) je také chybně přeloženo v singuláru.

Shrnutí: Diplomovou práci Nikoly Répalové je možno ocenit jako originální, výrazné informační kompendium s přesahy do rovin analýzy a interpretace. Text se sice nevyhnul určitým (výše uvedeným) problémům koncepčního rázu i na rovině zpracování – přesto je jej možno hodnotit pozitivně.

Předloženou práci **doporučuji k obhajobě (hodnocení na rozhraní 1–2).**